Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

►B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2001/81/EB

2001 m. spalio 23 d.

dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų

(OL L 309, 2001 11 27, p. 22)

iš dalies keičiama:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►M1	2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos direktyva 2006/105/EB	L 363	368	2006 12 20
►M2	Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 219/2009 2009 m. kovo 11 d.	L 87	109	2009 3 31
►M3	2013 m. gegužės 13 d. Tarybos direktyva 2013/17/ES	L 158	193	2013 6 10
►M4	2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284	L 344	1	2016 12 17

iš dalies keičiama:

►A1	Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų	L 236	33	2003 9 23

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2001/81/EB

2001 m. spalio 23 d.

dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų

1 straipsnis

Tikslas

Šios direktyvos tikslas yra apriboti į atmosferą išmetamų rūgštėjimą ir eutrofikaciją sukeliančių teršalų ir ozono pirmtakų medžiagų kiekius, kad būtų pagerinta Bendrijos aplinkos ir žmonių sveikatos apsauga nuo pavojų, kuriuos sukelia nepageidaujami rūgštėjimo, dirvožemio eutrofikacijos ir pažemio ozono poveikiai, bei siekti ilgalaikių tikslų: neviršyti kritinių lygių ir apkrovų bei veiksmingai apsaugoti visus žmones nuo pripažintų pavojaus rūšių, kuriuos sukelia atmosferos tarša, nustatant į atmosferą išmetamų teršalų ribas, kaip gairę imant 2010 ir 2020 metus, taip pat naudojant tolimesnes apžvalgas, kaip numatyta 4 ir 10 straipsniuose.

2 straipsnis

Taikymo sritis

Ši direktyva taikoma valstybių narių teritorijoje bei jų išimtinėse ekonominėse zonose į atmosferą iš visų taršos šaltinių išmetamiems 4 straipsnyje nurodytiems teršalams, kurie susidaro dėl žmonių veiklos.

Ji netaikoma:

a) iš tarptautinio jūrų laivyno transporto išmetamiems teršalams;

b) iš aviacijos, išskyrus pakilimo ir nusileidimo ciklus, išmetamiems teršalams;

c) Ispanijai – Kanarų salose išmetamiems teršalams;

d) Prancūzijai – užjūrio departamentuose išmetamiems teršalams;

e) Portugalijai – Maderoje ir Azorų salose išmetamiems teršalams.

3 straipsnis

Apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

a) „AOT 40“ – tai didesnių nei 80 $\mu g/m^3$ (= 40 ppb) ir 80 $\mu g/m^3$ pažemio ozono 1 valandos koncentracijų, matuotų kasmet nuo gegužės iki liepos mėn. kasdien šviesiu paros metu, skirtumų suma;

b) „AOT 60“ – tai didesnių nei 120 $\mu g/m^3$ (= 60 ppb) ir 120 $\mu g/m^3$ pažemio ozono 1 valandos koncentracijų, matuotų metus, skirtumų suma;

c) „kritinė apkrova“ – tai vieno arba kelių teršalų poveikio kiekybinė išraiška, žemiau kurios, kaip rodo dabartiniai mokslo duomenys, jautrūs aplinkos elementai nepatiria jokio žymesnio neigiamo poveikio;

▼B

d) „kritinis lygis“ – tai atmosferoje esančių teršalų koncentracija, kurią viršijus, kaip rodo dabartiniai mokslo duomenys, receptoriai, tokie kaip žmonės, augalai, ekosistemos ar medžiagos, gali patirti tiesioginį neigiamą poveikį;

e) „teršalų išmetimas“ – tai medžiagos išleidimas į atmosferą iš taškinio arba difuzinio (išsisklaidžiusio) šaltinio;

f) „tinklo gardelė“ – 150 km x 150 km kvadratas, naudojamas kritinėms apkrovoms Europos mastu žymėti žemėlapyje bei išmetamų į atmosferą teršalų kiekių bei nuosėdų monitoringui, vykdomam pagal tolimųjų oro teršalų pernašų konvencijos protokolą dėl bendradarbiavimo programos tolimųjų atmosferos teršalų pernašų Europoje monitoringo ir vertinimo srityje (EMEP);

g) „pakilimo ir nusileidimo ciklas“ – tai ciklas, kurį sudaro toliau nurodytas kiekvieno darbo režimo laikas: nusileidimas – 4,0 minutės, riedėjimas žeme arba riedėjimas tuščiąja eiga – 26,0 minutės, pakilimas – 0,7 minutės, aukštėjimas – 2,2 minutės;

h) „į atmosferą išmetamų teršalų nacionalinės ribos“ – tai didžiausias teršalo kiekis, išreikštas kilotonomis, kuris gali būti išmestas valstybėje narėje kalendoriniais metais;

i) „azoto oksidai“ ir *„NO_x“*– tai azoto oksidas ir azoto dioksidas, išreikšti azoto dioksidu;

j) „pažemio ozonas“ – tai pačioje žemiausioje troposferos dalyje esantis ozonas;

k) „lakieji organiniai junginiai“ ir „LOJ“ – tai visi organiniai junginiai, susidarantys dėl žmogaus veiklos, išskyrus metaną, kurie saulės šviesoje reaguodami su azoto oksidais gali sudaryti fotocheminius oksidatorius.

4 straipsnis

Išmetamų teršalų nacionalinės ribos

1. Ne vėliau kaip iki 2010 m. valstybės narės apriboja metinius išmetamų sieros dioksido (SO_2), azoto oksidų (NO_x), lakiųjų organinių junginių (LOJ) ir amoniako (NH_3) kiekius, kad jie neviršytų I priede nustatytų išmetamų teršalų ribų, atsižvelgiant į visus Bendrijoje taikomų priemonių pakeitimus, priimtus pagal 9 straipsnyje nurodytas ataskaitas.

2. Valstybės narės užtikrina, kad nuo 2010 m. nė vienais metais nebus viršijamos I priede nustatytos ribos.

5 straipsnis

Tarpiniai aplinkosaugos tikslai

I priede nustatytų ribų taikymo tikslas yra iki 2010 m. visoje Bendrijoje patenkinti šiuos tarpinius aplinkosaugos tikslus:

a) *Rūgštėjimas*

Rajonuose, kuriuose yra viršijamos kritinės apkrovos, palyginus su 1990 m. padėtimi, jos sumažinamos ne mažiau kaip 50 % (kiekvienoje tinklo gardelėje).

▼B

b) *Pažemio ozono poveikis sveikatai*

Pažemio ozono apkrova, žemesnė negu žmonių sveikatai nustatytas kritinis lygis (AOT60 = 0), visose tinklo gardelėse, palyginus su 1990 m. padėtimi, sumažinama dviem trečdaliais. Be to, pažemio ozono apkrova bet kurioje tinklo gardelėje turi neviršyti absoliučios 2,9 ppm.h ribos.

c) *Pažemio ozono poveikis augmenijai*

Pažemio ozono apkrova, žemesnė negu pasėliams ir pusiau natūraliai augančiai augmenijai nustatytas kritinis lygis (AOT40 = 3 ppm.h), palyginus su 1990 m. padėtimi, sumažinama dviem trečdaliais. Be to, pažemio ozono apkrova turi neviršyti absoliučios 10 ppm.h ribos, išreikštos kaip 3 ppm.h dydžio kritinio lygio viršijimas bet kurioje tinklo gardelėje.

6 straipsnis

Nacionalinės programos

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki 2002 m. spalio 1 d. parengia 4 straipsnyje nurodytų nacionalinio išmetamų teršalų kiekio laipsniško sumažinimo programas, siekiant, kad vėliausiai iki 2010 m. būtų pasiektos I priede nustatytos išmetamų teršalų nacionalinės ribos.

2. Nacionalinėse programose pateikiama informacija apie pasirinktą ir numatytą politiką bei priemones, taip pat šios politikos ir priemonių poveikio 2010 m. vertinimai. Turi būti pateikiami numatomi svarbūs nacionalinių išmetamų teršalų kiekių geografinio pasiskirstymo pokyčiai.

3. Valstybės narės prireikus nacionalines programas patikrina ir atnaujina iki 2006 m. spalio 1 d.

4. Valstybės narės leidžia visuomenei ir tokioms organizacijoms kaip aplinkosaugos organizacijos naudotis programomis, parengtomis pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalis. Informacija, kuri pagal šią dalį pateikiama visuomenei ir organizacijoms, turi būti aiški, išsami ir lengvai prieinama.

▼M4

———

▼B

9 straipsnis

Komisijos ataskaitos

1. 2004 ir 2008 metais Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą apie pažangą, padarytą įgyvendinant I priede nustatytas išmetamų į atmosferą teršalų nacionalines ribas, taip pat apie tai, kaip iki 2010 m. bus įgyvendinti 5 straipsnyje numatyti tarpiniai aplinkosaugos tikslai ir kaip iki 2020 m. bus įgyvendinti 1 straipsnyje numatyti ilgalaikiai tikslai. Ataskaitoje yra pateikiamas ekonominis įvertinimas, įskaitant ekonominį efektyvumą, naudą, didžiausių išlaidų ir

▼B

naudos įvertinimą, taip pat išmetamų į atmosferą teršalų nacionalinių ribų įgyvendinimo socialinis ekonominis poveikis konkrečiose valstybėse narėse ir sektoriuose. Joje taip pat pateikiama šios direktyvos taikymo srityje numatytų apribojimų santrauka, kaip apibrėžta 2 straipsnyje, ir įvertinimas, kiek reiktų toliau mažinti išmetamų teršalų kiekį, kad jie atitiktų 5 straipsnyje tarpinius numatytus aplinkosaugos tikslus. Atsižvelgiama į pagal 8 straipsnio 1 ir 2 dalį parengtas valstybių narių ataskaitas, *inter alia*, taip pat į:

a) visus naujus Bendrijos teisės aktus, kurie gali būti priimti tam tikriems taršos šaltiniams nustatant išmetamųjų teršalų ribines vertes ir produktų standartus;

b) geriausių prieinamų gamybos būdų vystymą, naudojantis Direktyvos 96/61/EB 16 straipsnyje numatytu informacijos apsikeitimu;

c) iš esamų didelių kurą deginančių įrenginių išmetamo sieros dioksido ir azoto oksidų kiekio sumažinimo tikslus 2008 m., apie kuriuos valstybės narės praneša pagal 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/80/EB dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš didelių kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo ([1]);

d) išmetamų teršalų kiekio sumažinimą ir trečiųjų šalių įsipareigojimus, ypatingą dėmesį atkreipiant į priemones, kurių turi būti imtasi šalyse kandidatėse, bei į galimybę toliau mažinti išmetamųjų teršalų kiekį Bendrijos kaimynystėje esančiuose regionuose;

e) visus naujus Bendrijos teisės aktus bei visus kitus tarptautinius teisės aktus dėl iš laivų ir lėktuvų išmetamų teršalų;

f) transporto vystymą ir visus paskesnius veiksmus kontroliuojant iš transporto priemonių išmetamus teršalus;

g) vystymąsi žemės ūkio, naujų galvijų rūšių kūrimo srityse, bei patobulintus išmetamų teršalų kiekio sumažinimo metodus žemės ūkio sektoriuje;

h) visus didesnius pokyčius energijos tiekimo rinkoje bet kurioje valstybėje narėje ir naujas prognozes, atspindinčias veiksmus, kurių imasi valstybės narės, kad būtų laikomasi su klimato kaita susijusių tarptautinių įsipareigojimų;

i) dabartinių ir planuojamų kritinių apkrovų viršijimų ir PSO rekomenduojamų pažemio ozono verčių įvertinimą;

j) galimybę nustatyti siūlomus tarpinius tikslus dirvožemio eutrofikacijai mažinti;

k) naujus duomenis mokslo ir technikos srityje, įskaitant įvertinimą toliau nurodytų neapibrėžtų dalykų:

   i) nacionalinės išmetamų į atmosferą teršalų apskaitos;

   ii) įvesties informacinių duomenų;

   iii) žinių apie tolimas tarpvalstybines oro teršalų pernašas ir jų nusėdimą;

   iv) kritinių apkrovų ir lygių;

   v) taikyto modelio

   ir neapibrėžtumo dėl išmetamų teršalų nacionalinių ribų, kurių turi būti laikomasi siekiant 5 straipsnyje nurodytų tarpinių aplinkosaugos tikslų, įvertinimą;

l) į tai, ar būtina bet kuriai atskirai valstybei narei vengti pernelyg didelių išlaidų;

([1]) OL L 309, 2001 11 27, p. 1.

▼B

m) modelinio apskaičiavimo palyginimą su rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono stebėjimais, atsižvelgiant į pagerinimo modelius;

n) atitinkamais atvejais į galimą tam tikrų ekonominių svertų naudojimą;

2. 2012 m. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai praneša apie I priede nurodytų ribų atitikimą ir apie pažangą, padarytą įgyvendinant 5 straipsnyje nurodytus tarpinius aplinkosaugos tikslus, bei 1 straipsnyje nurodytus ilgalaikius tikslus. Rengiant ataskaitą atsižvelgiama į valstybių narių pagal 8 straipsnio 1 ir 2 dalį parengtas ataskaitas, taip pat į šio straipsnio 1 dalies a–n punktus.

10 straipsnis

Peržiūra

1. 9 straipsnyje nurodytose ataskaitose yra atsižvelgiama į 9 straipsnio 1 dalyje išvardintus veiksnius. Komisija, rengdama kiekvieną ataskaitą, remdamasi šiais veiksniais, pažanga, padaryta iki 2010 m. įgyvendinant į atmosferą išmetamų teršalų ribas, mokslo ir technikos pasiekimais, bei padėtimi, susidariusia siekiant pažangos įgyvendinant šios direktyvos tarpinius tikslus bei ilgalaikius tikslus siekiant neviršyti kritinių apkrovų ir lygių bei PSO rekomenduojamos oro kokybės ozono atžvilgiu, iš naujo apsvarsto šią direktyvą.

2. Peržiūroje, kuri turi būti baigta 2004 m., bus atliekamas II priede nurodytų orientacinių į atmosferą išmetamų teršalų ribų įvertinimas visoje Bendrijoje. Šių orientacinių ribų įvertinimas yra ta aplinkybė, į kurią atsižvelgiama atliekant tolimesnių ekonomiškai efektyvių veiksmų, kurių būtų galima imtis siekiant sumažinti visų atitinkamų teršalų kiekius visoje Bendrijoje iki 2010 m., įgyvendinant 5 straipsnyje išvardytus tarpinius aplinkosaugos tikslus, analizę.

3. Visose peržiūrose pateikiamas tolesnis įvertintų išlaidų ir naudos, susijusios su išmetamų teršalų nacionalinėmis ribomis, tyrimas, atliktas taikant naujausius modelius ir naudojantis visais prieinamais duomenimis, kad būtų kiek įmanoma mažiau neaiškumų, taip pat atsižvelgiant į Europos Sąjungos plėtrą bei į alternatyvių metodų privalumus, remiantis 9 straipsnyje išvardytomis aplinkybėmis.

4. Nepažeisdama Direktyvos 96/61/EB 18 straipsnio, siekdama išvengti konkurencijos sąlygų iškraipymų, bei atsižvelgdama į pusiausvyrą tarp iš tų veiksmų gaunamos naudos ir išlaidų, Komisija toliau nagrinėja poreikį plėtoti suderintas priemones, Bendrijoje skirtas patiems svarbiausiems ekonomikos sektoriams ir produktams, prisidedantiems prie rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono susidarymo.

5. Prie 9 straipsnyje nurodytų ataskaitų, prireikus, pridedami pasiūlymai dėl:

a) I priede nurodytų į atmosferą išmetamų teršalų nacionalinių ribų, siekiant, kad būtų įgyvendinti 5 straipsnyje nurodyti tarpiniai aplinkosaugos tikslai, ir (arba) dėl šių tarpinių aplinkosaugos tikslų pakeitimų;

▼B

b) galimybės toliau mažinti išmetamų teršalų kiekius, siekiant, geriausiai iki 2020 m., įgyvendinti šios direktyvos ilgalaikius tikslus;

c) priemonių, užtikrinančių šių ribų laikymąsi.

11 straipsnis

Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis

Kad būtų skatinama siekti 1 straipsnyje nurodytų tikslų, Komisija ir valstybės narės atitinkamais atvejais, nepažeisdamos Sutarties 300 straipsnio, toliau tęsia dvišalį ir daugiašalį bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis ir konkrečiomis tarptautinėmis organizacijomis, kaip antai Jungtinių Tautų Europos ekonomine komisija (UNECE), Tarptautine jūrų organizacija (IMO) ir Tarptautine civilinės aviacijos organizacija (ICAO), įskaitant apsikeitimą informacija apie mokslo ir technikos tyrimus bei plėtrą, siekiant pagerinti bazę, padedančią lengviau sumažinti išmetamų teršalų kiekius.

12 straipsnis

Ataskaitos apie iš laivų ir aviacijos išmetamus teršalus

1. Iki 2002 m. pabaigos Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie tai, kiek iš tarptautinio jūrų transporto išmetami teršalai prisideda prie rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono susidarymo Bendrijoje.

2. Iki 2004 m. pabaigos Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie tai, kiek iš aviacijos išmetami teršalai, išskyrus pakilimo ir nusileidimo ciklus, prisideda prie rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono susidarymo Bendrijoje.

3. Kiekvienoje ataskaitoje apibrėžiama veiksmų programa, kurios tam tikrais atvejais būtų galima imtis tarptautiniu ir Bendrijos lygiu, kad būtų sumažintas išmetamų teršalų kiekis konkrečiame sektoriuje, kuri toliau būtų nagrinėjama Europos Parlamente ir Taryboje.

13 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda Direktyvos 96/62/EB 12 straipsniu įsteigtas komitetas, toliau – komitetas.

2. Pateikiant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nurodytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

▼M2

3. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

▼B

14 straipsnis

Nuobaudos

Valstybės narės nustato nuobaudas už pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų pažeidimus. Šios nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

15 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2002 m. lapkričio 27 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

16 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

17 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼M3

I PRIEDAS

SO_2, NO_x, VOC IR NH_3 IŠMETIMO NACIONALINĖS RIBOS, KURIOS TURI BŪTI PASIEKTOS IKI 2010 M. ([1])

Šalis	SO_2 kilotonos	NO_x kilotonos	VOC kilotonos	NH_3 kilotonos
Belgija	99	176	139	74
Bulgarija ([2])	836	247	175	108
Čekija	265	286	220	80
Danija	55	127	85	69
Vokietija	520	1 051	995	550
Estija	100	60	49	29
Airija	42	65	55	116
Graikija	523	344	261	73
Ispanija	746	847	662	353
Prancūzija	375	810	1 050	780
Kroatija ([3])	70	87	90	30
Italija	475	990	1 159	419
Kipras	39	23	14	9
Latvija	101	61	136	44
Lietuva	145	110	92	84
Liuksemburgas	4	11	9	7
Vengrija	500	198	137	90
Malta	9	8	12	3
Nyderlandai	50	260	185	128
Austrija	39	103	159	66
Lenkija	1 397	879	800	468
Portugalija	160	250	180	90
Rumunija ([2])	918	437	523	210
Slovėnija	27	45	40	20
Slovakija	110	130	140	39
Suomija	110	170	130	31
Švedija	67	148	241	57
Jungtinė Karalystė	585	1 167	1 200	297

▼**M3**

Šalis	SO_2 kilotonos	NO_x kilotonos	VOC kilotonos	NH_3 kilotonos
ES 28	8 367	9 090	8 938	4 324

([1]) Šios nacionalinės išmetimo ribos nustatytos siekiant įvykdyti 5 straipsnyje išdėstytus tarpinius aplinkosaugos uždavinius. Tikimasi, kad įvykdžius šiuos tikslus, dirvožemio eutrofikacija sumažės tiek, kad tas Sąjungos plotas, kuriame mitybinio azoto nuosėdimas viršija kritines apkrovas, sumažės apie 30 %, palyginus su 1990 m. padėtimi.

([2]) Šios išmetamų teršalų ribos yra laikinos ir nepažeidžia šios direktyvos 10 straipsnyje numatytos peržiūros, kuri turi būti baigta 2008 m.

([3]) Kroatijos nacionalinės išmetimo ribos turi būti pasiektos iki jos stojimo į Sąjungą dienos.

▼B

II PRIEDAS

Į atmosferą išmetamų SO_2, NO_x ir LOJ ribos

▼M3

	SO_2 kilotonos	NO_x kilotonos	VOC kilotonos
ES 28 ([1])	7 902	8 267	7 675

([1]) Šios išmetamų teršalų ribos yra laikinos ir nepažeidžia šios direktyvos 10 straipsnyje numatytos peržiūros, kuri turi būti baigta 2008 m.

▼B

Šių ribų tikslas yra visoje Bendrijoje iki 2010 m. pasiekti 5 straipsnyje nustatytus tarpinius aplinkosaugos tikslus.

▼M4